

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Quid sentiant Heruæus, & Durandus. cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

Quid sentiant Heruæus & Durandus.

Inter Scholasticos nullus est, præter Heruæum & Durandum, qui asserat, Angelos non moueri secundum locum: id autem docuerunt Heruæus in tractatu de motu Angeli qu. 1. præsertim artic. 1. & 2. Qui incipit, Ad secundum principale. & Durandus in 1. dist. 2. 3. 7. parte dist. q. 1. & n. 26. & q. 2. referuntur quoque pro hac sententia Aegidius in 2. dist. 37. & Caietanus in commentar. huius articuli. cum plane adstruant, Angelum moueri; tamen in ratione morus explicanda ab aliis differat, ut disput. sequi. cap. 2. videbimus. In prædictam vero opinionem de motu Heruæus, & Durand. diuersis rationibus adducuntur. Nam de existentia Angeli in loco diuersa quoque sunt opinati. Durandus enim ideo docet Angelum non moueri de loco ad locum, quia putat Angelum semper ubique adesse, aut saltem in illis omnibus locis simul, in quibus esse potest, & operari: cumque ad motum secundum locum necessarium sit locum relinquere, sit, ut Angelus non moueatur: imo vero inde probauit, Angelum simul ubique esse, aut in omni loco, ubi esse potest, quia nequit intelligi, quomodo in Angeli substantia sit aliqua mutatio secundum locum de loco prioris, & adquirendo alium. Heruæus autem eodem modo asseruit, Angelum non moueri secundum locum, sicut dixerat, non esse in loco: ut enim aliquid loco moueatur, & ad locum debet in loco esse: cum ergo Heruæus asserat, Angelum in loco non esse, consentaneæ suis principiis docet: nec loco moueri, nec ad motum secundum locum, ut videtur sufficere præsentiam illam, quam Heruæus Angelo concedit non secundum substantiam, sed sicut causa dicitur esse in effectu suo. Pro hac sententia præter fundamenta, quibus prædicti auctores si sunt in opinioibus, quas de loco Angelorum docuerunt, videtur esse Aug. de Genes. ad lit. cap. 20. & 6. ubi ait, creaturam corpoream moueri per loca, & tempora; spirituales vero solum per tempora.

CAPVT II.

Angelum loco moueri, vera sententia est.

Vera sententia communi Scholasticorum, & Patrum calculo firmata est, Angelum non minus vere loco moueri, quam in loco esse. Ex Scholasticis hanc sequuntur reliqui omnes, quos sequi. disput. referemus, qui etiam contra Heruæum dixerunt, Angelum in loco esse, ut vidimus dispositione: 87. Ego autem existimo eam catholicam esse quod ex Scriptura manifeste deducatur, ut paulo post ostendemus. Ex Patribus vero eam tradiderunt commemorata disput. prædicta cap. 1. qui affirmarunt, ita Angelum in loco esse, ut peculiari loco definitur: sic enim necesse est, inde moueri posse. Atque ita plane sentitur Durand. & Heruæus, si eos in loco eo modo esse existimasent: illi namque negarunt motum Angelorum, aut quia in loco Angeli non essent, aut quia loco peculiari non essent definiti. Sunt etiam alij plures Patres, qui plane docent, Angelos de loco

ad locum moueri, Gregor. Nazianz. erat. 34. quæ est inquit, 2. de Theologia in fine, ubi de Angelis ita inquit, *Luci omnia peragunt, omnibusque impigre adiungunt, tam et ministerij promptitudinem, tam ob naturæ leuitatem.* Quod si ubique essent simul, ut dixit Durandus, neque dicerentur loca peragere, neque ob naturæ leuitatem ubique impigre adesse, sicut corpus non ad est omnibus partibus loci, quem simul occupat, ob naturæ leuitatem & promptitudinem, sed qui simul in illis est: id quod antea Dionysius dixerat, *capite ultimo de celest. Hierarch. ante medium cum dixit, Angelorum pedes alatos depingi propter motus celeritatem. Chrysostom. vere expresse hanc, Chrysostom. in epist. ad Hebr. in illa verba, Omnes sunt administratores spiritus, inter Angelos, qui mittuntur, & filium Dei, qui etiam missus est, hoc autem interesse quod illi, cum mittuntur, loco mutant, non autem filius Dei. Quibus consentit Damasc. lib. 1. de fide cap. 17. Damasc. Angelus (inquit) ob naturæ permittentem, & quia prompte, ac celeriter transit, in diuersis locis operatur. Et 2. de fide cap. 3. docet, Angelos, cum ad terram & cælo mittuntur, in cælo non manere. Ex Latinis quoque antiquis Tertull. in apologia contra gentes. cap. 32. ita scribit, *Omnes spiritus alicuique sunt Angeli, & homines, igitur mori ubique sunt Angeli, lib. de Spiritu Sancto. 10. inter spiritum creatum & increatum differuntiam constituit, quod creatus de loco ad locum transit, quia non complet omnia; ita, inquit, habet motum defensorium: sed spiritus increatus non habet talem motum, neque cum mittitur, a Patre scedit. Hieronym. Epist. 53. contra Vigilant. ibidem sequitur agnum quocumque ierit, plane docet, Angelos ubique præsto esse propter naturæ suæ celeritatem. Gregor. Magnus hom. 34. in Euang. long. & breu. cum dixisset, Angelos, qui in cælo mittuntur, Deo semper assistere, reddit rationem his verbis, *Quia etsi circumscriptus est ipse Angelicus spiritus, summum tamen ipse spiritus qui Deus est, circumscriptus non est: quid dicat quāuis spiritus Angelicus in particulari loco sit, & ita, cum mittitur in cælo, priorem locum deserat, quia tamen spiritus increatus ubique est, Angelus quocumque erit, ipsi summo spiritui præsens est: quod si Angelus in cælo maneret, frustra hanc rationem Gregorius addideret. Hoc testimonium citat Magister in 1. dist. 34. cap. 1. Summum ex Beda super Lucam: sed reuera est Gregor. in 1. homilia, quæ est ex Euang. Lucæ 15. de 99. ovis. Idem omnino docuit ipse Gregorius lib. 1. in cap. 2. Denique Bern. serm. 5. super Cant. cum dubitaretur, an Angeli corporei sint, inde probat, corporeos, esse quia mouentur, in dubitatum autem quæ illi sint, Angelos loco moueri; tamen utrum corporei an incorporei essent dubitauerit.***

Eadem quoque sententia in Scriptura aperte traditur, quamuis nonnulla etiam testimonia pro ea allegari soleant, quæ nihil omnino probant. Omnis igitur illis testimoniis Lucæ 10. Videntur Sathanam tanquam fulgur cadentem de cælo: & Apocalyp. 12. Neque inueniuntur locum totum amplius in cælo. de quibus dispositione 224. cap. 1. & 2. dicendum sumus, nonnulli probant, quia in Scriptura dicitur Angeli ascendere, & descendere, Ioan. 1. & 5. cap. 1. Tamen non multum inde probatur: nam & descendere diuinæ personæ conuenit, absque eo quod loco moueatur: spiritus enim super Christum descendisse dicitur, eo quod in eo loco nouo modo caput apparere. Eliciusque probatur primum: ex illo Iob 1. ubi dicitur Sathan